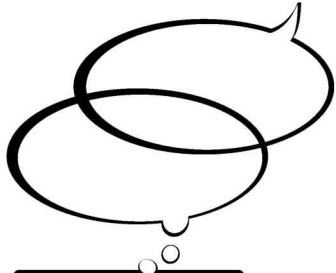

SOMS, mijn God, kan ik moeilijk afscheid nemen van mensen bij wie ik me goed voel, of van de plaatsen waar ik me thuis voel. Zo zal ik nooit het bezoek vergeten aan mijn broer die twee jaar in Brazilië vertoefde. We hadden een rondreis gemaakt en op het vliegveld moesten we ieder een ander vliegtuig op. Hij terug naar de plek waar hij nog een jaar zou blijven, ik naar België.

Mijmeringen met God

Afscheid nemen is op z'n radicaalst bij de dood. Ik geloof, mijn God, in het eeuwige leven, in een leven na de dood. Ik geloof in een wederzien, al kan ik het me niet voorstellen. Toch vind ik dat afscheid heel moeilijk. Je deelt zoveel met iemand, vaak hele stukken van een mensenleven. Je wisselde verhalen uit, gaf elkaar geheimen prijs... En dan plotse-ling is er het afscheid. Het is op dat moment haast onmogelijk om het je voor te stellen: jij leeft nog en de andere is niet meer. De vragen 'waarom' en 'waarom nu'

duiken al snel op. Je wordt overspoeld door gevoelens. Het zijn er teveel, eigenlijk.

Het doet me de vraag stellen, mijn God, of een mens zich kan voorbereiden op het afscheid nemen van mensen. Ik meen van wel. Neem nu mijn ouders. Wat een geluk dat ze allebei nog in leven zijn. Maar ze zijn al ouder. Natuurlijk kan ik me niet concreet voorbereiden op hun dood. Ik weet niet hoe ze zullen sterven en of ik erbij zal zijn. Maar net daarom zal ik hen in het heden nooit vergeten: ik schenk een bloeme-

Afscheid nemen

ANITA GALLE

tje, zend een sms-je, zorg voor een verrassing. Een mens kan zoveel kleine dingen doen om vreugde te geven. Ik zie mijn ouders heel graag. Ik ken ze, hun gewoontes, hun wijze om samen oud te worden, hun trouw gebed, hun zorg, hun open gesprek. Dit alles zijn zaken die me ontzettend zullen helpen bij het afscheid nemen.

Het leven in het nu betekent voor mij ook het benadrukken van het belang van een open communicatie en wel met iedereen. Het is goed alles bij naam te noemen. Het kan niet anders of er gebeuren soms dingen tussen mensen waarvan je het gevoel hebt: dat zal ik nooit kunnen vergeten. Dat gebeurt. Toch is trachten elkaar te vergeven een bevrijdende weg. Die weg is heilzaam. Het is of het leven zo opnieuw kansen krijgt. Het geeft perspectief. Het is goed conflicten met mensen niet te laten verzuren. Voor mij is het evenzeer een kwestie van leven om op een bepaald moment afscheid te kunnen nemen van het leven. Er moeten geen dingen achterblijven.

Ik vind het akelig te zien hoe mensen blijven vasthangen in conflicten. Hoe dikwijls zijn er toch geen ruzies om geld, om een erfenis? De ene voelt zich benadeeld, de andere reageert te emotioneel. Er kunnen zoveel redenen zijn voor conflicten, maar hoe kun je met jezelf in vrede leven, of met U, mijn God, als ruzies open blijven en er geen wegen gezocht worden naar eenheid?

Het mijmeren met U, mijn God, brengt toch steeds weer het concrete leven, het concrete samenleven naar voren. Het is telkens opnieuw daar dat het staat te gebeuren. Het is daar dat uw boodschap moet waargemaakt.

Het komt erop aan het goede te zien en te benoemen. Het moeilijke toch maar te bespreken. Zo heb je echt kans om er samen uit te komen. Een mens moet met opgeheven hoofd door het leven kunnen gaan. Het is niet voor niets dat de Bijbel ons influistert dat we de nacht niet mogen laten neerdalen over een ruzie. Natuurlijk kan alles niet zomaar opgelost worden tussen mensen, maar toch is het belangrijk dit als de bedoeling te zien.

Ik ben er zeker van, mijn God, dat U ons als mensen vergezelt wanneer wij elkaar trachten graag te zien, ook als dit soms moeilijk is. Op die manier komen we uit bij de liefde. Want de liefde, zegt men terecht, is het enige dat sterker is dan de dood. Dat hebben we geleerd door uw Zoon. Daarin geloven wij.

OMROEP

• 30 september, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Eerste aflevering van een nieuwe Sterke Verhalen, vandaag *Het scheppingsgedicht*. De Bijbel begint met een scheppingsgedicht. Halen we er dan best onze natuurkundeboeken bij om te controleren of alles wat er staat wel klopt? Wie het scheppingsgedicht leest als een relaas van feiten, begrijpt niet veel van poëzie. Tijd dus om de 'wetenschappelijke' benadering van deze tekst te doorprikken en op zoek te gaan naar de dubbele bodem van dit gedicht. Verrassend. In *Sterke Verhalen* dit jaar staat het boek Genesis centraal. Hebben die stoffige teksten uit het Oude Testament nog iets te zeggen over ons leven? Geert Dedecker beweert van wel • Michel Follet (1959) is intussen verbonden aan de Antwerpse Regionale Televisie ATV. Met Ernest Henau praat de radio- en tv-figuur over zijn gelukkige jeugd, zijn fascinatie voor kermissen en foren, maar ook over zijn geloof in God, het belang van de liturgie („'s zondags ga ik naar de mis") en de figuur van Jezus. *Er is meer...* Michel Follet (herhaling).

*Mijn God,
leer ons afscheid nemen
in het dagdagelijkse
en elkaar vergeven.
Lenig de pijn
bij het afscheid van de dood.
Geef ons uw Geest,
om zo te leven, elke dag.*

De vrome kudde

SCHAAMTE

Een chique madame arriveert in haar BMW coupé bij de dokter. Ze is net gestoken door een wesp. Ontspint zich volgende conversatie:

- En mevrouw, waar precies bent u gestoken?
- Oh dokter, dat kan ik u niet zeggen, want dan schaam ik me zo!
- Maar mevrouw, ik moet het echt wel weten. Anders kan ik u niet helpen, vrees ik.
- Nee, dokter, als andere mensen het te weten komen, dan word ik vast uitgelachen en schaam ik me dood.
- Luister, mevrouw, als arts ben ik geheimhouding verplicht. Als u het enkel aan mij verteld, komt heus niemand te weten waar u bent gestoken. Waar was het?
- Goed dan maar, dokter. Het was... in de Aldi.

Ingezonden door Godelieve Verbrugge

TIJD

Als twaalfuurtje eten we een eendje.

Rond 12 uur verwachten we middagtemperaturen.

Door naar de klok te kijken wordt onze kleine wijzer.

Ingezonden door Jaklien Noteboom

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? *Kerk+Leven • Vrome Kudde*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03/210.08.49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: ABSOLUUT

zeeman	plaats in Nederl.	deel v.d. hals	niet breed	paar	morsdoekje
bedden-goed	fris			Spaans eiland	
			indien	8	
duldbaar	2				
kanselre-de			kleur		6
			Bijbelse vrouw		
aanspo-ring	3	kunsttaal	loop-vogel	enig	
Oost-Euro-peaan	peil zacht knijp-buisje		1		vacht
		water-kering		niet par-keren	5
		hevig		Bijbelse vrouw	
koor-hemd	vliegende schotel		brandstof		
	laatst-leden		zang-noot		
		werkelijk	4		
bloem				grote bijl	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---